

jo wannal mustitsel ajal innemisile kigin maisma kottusin ni ausas ja arnsas tennu, et keake neile es tohhi kurja tetta. Mitmal maal nuhheldi neid, kes vast ûtte neist ärratapsiwa, ja Tessalian, ütten Kreka ma jaun, sai tonikurre tapja pâvâart surmaga nuhheldus. Nisamma hâlitsetas nink hoijetas neid ka nûud weel Saksa- ja kigel muijal maal ni kui armisid pâsokesi. Nink ni peas ka siin ollema.

Jmimes peâna om tonikurgi man, et neil sugugi hâält ei olle, mes neide kурgo nink lühikese kele wigga om, ent et nemma ommete omma ormasust ja wiîha nink omma hâad ja vahha meelt wöiwa tutta anda ja töine töisega kigesuggust nôuwo pidada ja jutta ajada. Sedda teggewa nemma sel wiîl, et nemma voffiga lõggistawa. Römo pârrast lõggistawa poja, kui na nâggewa essa ehk emma tullevat neile toidust toma. Nink kui wannemba mõllemba koddun ja peigega sônu omma, sis ajawa wanna ja poja töine töisega paljo jutto omma aino lõggistamisega, ni et neile hâält waja ei olle. Ka sega omma nemma helde loja rikkaliko hole tâhhes, ke ni mitmasuggutsel wiîl eggauâtte lojust selle wöimoga om ehhitann, mes tâlle tarvis olli.

Nisammute om tonikurre tarkus tâhhele- ja immespannemise wâårt. Temma om tarkuse polest töötseste ülemb ja ausamb kigist tödise lindast, kellega innemise seni tâvwelikult omma tutwas sanu. Ennambaste omma se polest neide man fots asja immetaoliko, mes nemma innemiste wiîl teggewa: neide sôddimine nink neide kohtopiddamine.

Kun ûts suur jõggi josep ehk ûts piklik suur jârv, mõts ehk maggistik om, sâäl peawa nemma sârast kottuse wiîl henne waijel facce walla ehk rigi pîris, nink neil om se lepping, et keake neist ei pea toiduse pârrast ülle selle piri minnema. Ent ni kui innemiste Sean sâduse ja leppingo rikjid om, nida

ka tonikurge Sean. Pudus ehk wallato himmo kihhetap neid ülle piri minnema, konne otsma ehk emmatsid henne pole petma ehk ka nîjamma riidlema nink rahho riîma. Kui se mitmilt ehk saggede sunnip, sis wötwa töise sedda wiîhas, kutsua kigelt poolt ommost kottusest mehhi kokko nink piddawa ûtte wâlja pâäl suurt nôuwo. Nemma lõggistawa omme noktega kawwa aiga nink mõistwa töine töise jutta wâgâ hâstre. Mõnne ajawa piikka jutto, mes töise noppeste kullewa: no omma ülemba. More omma sâratse nêmwopiddamise man kohhalt waiki. Kui wimate sôdda wainlaste vasta om ettewödetu, sis lendap kiik hulk ülles neide piri pole. Ent sââl politse ei olle sel ajal ka mitte maggamani olnu, enge omma ka ommalt poolt henda kokko kogenu nink nôuwo piddanu neid vastavâotta. Nemma lendawo ka ülles nink sis tösep ülewan forgend tulen werrine labhing. Neide sâariist om nok, minka nemma töinetdist hirmsoste zuskawa nink ragguma. Kui taplus õige kange nink piikaline om, sis soddawa mitto kolult maho. Mõrgemb hulk heidap pakko. Kui taplus sellesamma pîrin olli, sis häetawa wâårdja, enne kui nemma aiga mõda taggasî läwa, mitto pessa ârra nink sôwa saal kottuseñ kiik konne ârra. Kui ârawâårtuile kawwembalt tagga poolt abbi saap, sis läwa nemma mõnne aja pârrast nisammute jâlle töofile pâle nink wâårdwa sis wahhest neid ârra. Kui mõllemba hulga omma jõudo nida omma ârrakaenu, sis om kiges suwves neide waijel rahho, nink eggamees jâap omma pole pâle.

Mõnnikord nättas, et tonikurre hulgani ümbrezöri saiswa nink ûtte pâle kohhut piddawa, ke keskel saisap. Se man saap paljo lõggistedus nink jutto ajetus, nink wimate läwa nemma selle ûtte pâle nink ragguma tedda folus. Jo mustitsest ajast omma innemise nôudnu, mes sâud sârastel waisel peas ollema. Ar-